

נקודת אור בפרשה – ניצול הזמן – פרשת חיי שרה

נאמר בפסוק: "ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכ"ל". **מובא במדרש** (בראשית רבה נט, ו): "אמר רבי אחא, יש לך אדם שהוא בזקנה ואינו בימים, בימים ואינו בזקנה, אבל כאן [אצל אברהם] זקנה כנגד ימים וימים כנגד זקנה".

הסבירו המפרשים על פי מעשה שהיה: מעשה ביהודי שנזדמן לעיר שכל תושביה היו יהודים יראי ה' בתכלית. ביקר האיש במקומות הקדושים שבעיר ואף אל בית הקברות שם פעמיו... **והנה**, בהיותו בבית הקברות, עבר על פני המצבות, וראה דבר מוזר מאוד; על המצבות היה חרוט גילם של הנפטרים: זה חי 10 שנים, זה חי 8 שנים, זה חי 2 שנים, וזה חי רק מספר חודשים... **התפלא האיש עד מאוד ותמה בליבו:** וכי עיר אוכלת יושביה היא זו?! והרי בעיני ראיתי בעיר זו הרבה אנשים מבוגרים, וכיצד כל בית הקברות מלא במצבות של אנשים שנפטרו בקיצור ימים ושנים?!

מיד ניגש אותו אדם למנהל החברא קדישא ושאלו לפשר הדבר. **אמר לו המנהל:** דע לך, כי מנהג מקומנו מימי קדם לרשום על המצבות **רק את החיים הרוחניים** שחי האדם על פני האדמה, והם הזמנים שניצל אותם האדם לתורה, למצוות ולמעשים טובים. ואיך אנו יודעים לעשות חשבון זה? – כל אחד מאיתנו מיום עמדו על דעתו, רושם לעצמו כל שעה ושעה בחייו שניצל ללימוד תורה ולקיום מצוות, ולאחר פטירתו אנו מצרפים את כל אותם שעות לימים, לחודשים ולשנים, ואת סכום החיים הרוחניים אנו רושמים על המצבה, אבל את חיי ההבל שחי האדם אנו לא רושמים כלל על המצבה.

כששמע זאת האיש, הבין עד כמה גדול הוא ערך החיים, שהרי אדם שחי בעולם הזה 80 שנה, ומתוכם ניצל רק 4 שנים ללימוד תורה ולקיום מצוות, אין לו הפסד גדול יותר מהפסד זה, שהרי הוא ניצל מכל 80 שנות חייו רק 4 שנים, ואיפה עוד 76 השנים שהוא חי?! הרי הוא כמו תינוק שנפטר ל"ע בגיל 4 שנים!

ועל פי זה יובן הפסוק: "ואברהם זקן בא בימים", שאברהם לא היה רק "זקן", אלא הוא "בא בימים", כלומר, הוא בא בחשבון מלא של כל ימי חייו שהיו מוקדשים כולם לעבודת ה' יתברך. **נמצינו למדים,** שכל זמן ורגע בחיים שמנוצל לתורה ולמצוות הרי זה חיים נצחיים, ומאידך, כל זמן ורגע בחיים שהולך לנו לבטלה, הרי זה בגדר מוות!

דבר מבהיל מספרים התוספות (ברכות לז: ד"ה אמר רבא) **על רבי דוד ממי"ץ,** שהיה רגיל לשרות פירורים של לחם במים כל הלילה, כדי לאוכלם בבוקר ללא ברכת 'המוציא' וברכת המזון [משום שאיבדו צורת לחם]. **ומדוע?** משום שלא רצה לאחר לשיעור, והיה אוכל רק כדי שיתחזק גופו ויוכל לומר את השיעור.

ונתבונן: כמה זמן חסר רבי דוד בכך שאכל דבר שברכתו 'מזונות' ולא 'המוציא'? בדיוק שניה אחת ואולי פחות! כי ברכת 'המוציא' יש בה 10 מילים, וברכת 'מזונות' יש בה 9 מילים. וכמה זמן לוקח לאדם לומר מילה אחת?! וגם את הזמן המועט הזה רצה רבי דוד לחסוך! **ומכאן נלמד עד כמה חשוב הוא הזמן ועד כמה מחויבים אנו לנצלו וחלילה לא לבזבו על שטויות והבלים!**

על נפוליאון הקיסר מספרים שידע לנצל את זמנו עד תום. ופעם שאלוהו מדוע הוא קם מוקדם בבוקר? והוא ענה: כשאני ישן אני אדם רגיל ולא קיסר... **ולהבדיל מספרים** על הצדיק המקובל רבי סלמן מוצפי זצ"ל [מובא בספר "עולמו של צדיק"], שפעם שאלוהו מדוע הוא הולך עם נעליים ללא שרוכים? ותשובתו היתה: כדי לחסוך זמן!

יעזרנו ה', שנזכה לקחת דברים אלו לתשומת לבנו, להתחזק בניצול הזמן ללימוד תורה ולקיום מצוות, כי זמן שווה חיים!!!